Projektant:

S Y N T A X A R C H I T E K C I 44-100 Gliwice, Aleja Korfantego 26/1

M a ł g o r z a t a i P i o t r Ł a p e t a S p. J.

NIP 631 22 37 695 tel. fax 601 40 57 27

REGON 27 65 26 952 e-mail syntax_architekci@post.pl

Zamawiający :

Burmistrz Miasta Sanoka

ul. Rynek 1, 38-500 Sanok

Przedsięwzięcie:

MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU POŁOŻONEGO W DZIELNICY ŚRÓDMIEŚCIE M. SANOKA, O NAZWIE „PARK MIEJSKI"

Temat opracowania:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Opracował zespół w składzie:

mgr inż. arch. Piotr Łapeta

mgr Emil Nowak – w zakresie uwarunkowań gruntowo-wodnych

Gliwice, maj 2014 r.

SPIS TREŚCI

_1.Streszczenie w języku niespecjalistycznym. 4

2. Przedmiot prognozy. 5

2.1 Podstawa prawna opracowania. 5
2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania. 5
2.3 Zasady zagospodarowania terenów określone w projekcie planu. 6

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu. 11

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia. 11
3.2 Zabytki i pomniki przyrody. 12

4. Stan i zasoby środowiska. 12

4.1 Rzeźba terenu. 12
4.2 Gleby. 13
4.3 Warunki geologiczne i geotechniczne. 14
4.4 Kopaliny. 15
4.5 Krajobraz. 16
4.6 Istotne cechy klimatu. 17
4.7 Warunki klimatu lokalnego. 18
4.8 Aktualny stan jakości powietrza. 18
4.9 Hałas. 19
4.10 Wody podziemne. 19
4.11 Wody powierzchniowe. 21
4.12 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna. 22
4.13 Rośliny i zwierzęta, struktura przyrodnicza obszaru (w tym różnorodność biologiczna). 22
4.14 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem. 23

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska. 23

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu. 24

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku. 24

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska. 24

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi. 25

10. Wytyczne do projektu planu związane z ochroną środowiska. 25

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu. 26

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi. 26
11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych. 27
11.3 Zagrożenia dla powietrza. 28
11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt. 28
11.5 Zagrożenia dla krajobrazu. 29
11.6 Zagrożenia dla klimatu. 29
11.7 Hałas. 29

12. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz

integralność tego obszaru. 30

13. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń planu. 31

13.1 Zanieczyszczenie powietrza. 32

13.1.1 Parkingi i drogi. 32

13.1.2 Działalność usługowa. 32

13.1.3 Ogrzewanie obiektów. 33

13.1.4 Wnioski. 34

13.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi. ... 34

13.3 Ochrona powierzchni ziemi. 35

13.4 Hałas i wibracje. 36

13.5 Emitowanie pól elektromagnetycznych. 39

13.6 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii. 40

13.7 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu. 40

13.8 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych. 40

14. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych. 40

15. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska. 41

16. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu. 41

16.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym. 41

16.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania. 42

17. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu. 42

18. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu. 42

19. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu. 42

20. Wykorzystane materiały. 43

1. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Przedmiotem prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Śródmieście m. Sanoka, o nazwie „Park Miejski", w granicach określonych w uchwale nr XVI/141/11 Rady Miasta Sanoka z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu został opracowywany dla obszaru o pow. ok. 33,2 ha.

Dokument ten jest niezbędny do realizacji swobody korzystania z własności w zakresie wynikającym z art. 21 i 64 Konstytucji RP i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zgodnie z art. 72 ustawy Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U.2008.25.150 z późn. zm.) przed przystąpieniem do opracowania projektu planu wykonano opracowanie ekofizjograficzne, w którym określono aktualny stan środowiska, cechy poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemne powiązania.

Projekt planu, będący przedmiotem niniejszej prognozy, określa zasady zagospodarowania obszaru parku miejskiego w Sanoku przy uwzględnieniu położenia tego obszaru w terenie o niekorzystnych uwarunkowaniach geotechnicznych wraz z uporządkowaniem terenów zabudowy usługowej, mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej położonych w sąsiedztwie parku.

W prognozie przeanalizowano określone w projekcie rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne, w zakresie wymaganym ustawą, między innymi pod kątem zachowania zasad zrównoważonego rozwoju i zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi. W celu zapewnienia właściwych warunków ochrony środowiska i ograniczenia lub wyeliminowania negatywnych skutków realizacji określonych w planie zasad zagospodarowania wprowadzono do treści jego ustaleń odpowiednie zapisy. Wyniki przeprowadzonych analiz i ocen przedstawiono w formie opisowej i graficznej.

Ustalenia planu zapewniają wystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi. Realizacja ustaleń planu nie spowoduje żadnych skutków negatywnych poza obszarem opracowania oraz poza terenem miasta. Wszystkie istotne propozycje zapisów chroniących środowisko zostały wprowadzone do projektu planu. Kierunki zmian w zagospodarowaniu przestrzennym obszarów objętych planem nie ograniczają możliwości wykorzystania kopalin, nie wiążą się ze zniszczeniem obiektów cennych z punktu widzenia ochrony przyrody i wartości kulturowych, a także nie spowodują zablokowania istotnych korytarzy ekologicznych.

Zapisy projektu planu uwzględniają niezbędne powiązania z planami i programami nadrzędnymi i

równorzędnymi, nie mają wpływu na cele ochrony i spójność sieci obszarów Natura 2000.

2. Przedmiot prognozy.

Przedmiotem prognozy jest określenie skutków oddziaływania na środowisko projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Śródmieście m. Sanoka, o nazwie „Park Miejski", w granicach określonych w uchwale nr XVI/141/11 Rady Miasta Sanoka z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia ww. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu został opracowywany dla obszaru o pow. ok. 33,2 ha, położonego pomiędzy ulicami: Kościuszki, Matejki, 2 Pułku Strzelców Podhalańskich, Żwirki i Wigury, Mickiewicza. W granicach obszaru objętego opracowaniem znajduje się Park Miejski wraz z terenami otaczającej go zabudowy.

Materiałem wyjściowym do sporządzenia prognozy jest projekt planu, który zawiera część tekstową i graficzną.

Obszar objęty planem posiada aktualne opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonane przez Syntax Architekcji Sp. J. w Gliwicach, Al. Korfantego 26/1, w listopadzie 2012 r.

2.1 Podstawa prawna opracowania.

Opracowanie wykonano na podstawie art. 46 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199 poz. 1227).

Zgodnie z art. 53 wyżej wymienionej ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu planu został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Rzeszowie w piśmie nr WOOŚ.411.1.172.2012.AP-6 z dnia 21.12.2012 oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie w piśmie nr PSNZ.4612-3/5/12 z dnia 27.11.2012.

2.2 Materiały i metody wykorzystane do wykonywania opracowania.

Opracowanie wykonano w oparciu o analizę materiałów kartograficznych w różnych skalach oraz dostępnych artykułów naukowych, prac monograficznych i studialnych oraz materiałów planistycznych. Szczegółowy wykaz wykorzystanych materiałów znajduje się na końcu opracowania. Przeprowadzono rozpoznanie terenowe obszaru opracowania z oceną stanu środowiska. Podczas badań terenowych zwrócono szczególną uwagę na zmiany zachodzące w środowisku pod wpływem działalności człowieka. Sprawdzono zgodność planu z nadrzędnymi i równoległymi planami i progra-

mami z zakresu ochrony środowiska.

2.3 Zasady zagospodarowania terenów określone w projekcie planu.

Ustalenia projektu planu zawarto w projekcie uchwały (tekście planu) i załączniku graficznym. Oznaczenia dla przeznaczenia i sposobu zagospodarowania poszczególnych rodzajów zainwestowania i użytkowania terenów są następujące:

1. Wyznacza się teren zieleni urządzonej oznaczony na rysunku planu symbolem ZP1 i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
a) zieleń urządzona typu parkowego,
b) istniejące budynki i budowle towarzyszące terenom zieleni urządzonej z możliwością remontu, przebudowy, nadbudowy i odbudowy,
c) obiekty małej architektury,
d) istniejące drogi wewnętrzne i dojazdy,
e) istniejące ciągi komunikacji pieszej,
2) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
a) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
b) ciągi komunikacji pieszej o szerokości nie większej niż 3 m,
3) Zakazuje się:
a) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

2. Wyznacza się tereny zieleni urządzonej oznaczone na rysunku planu symbolami 1-10ZP2 i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
a) zieleń urządzona typu parkowego,
b) obiekty małej architektury,
c) istniejące drogi wewnętrzne i dojazdy,
d) istniejące ciągi komunikacji pieszej,
2) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
a) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
b) ciągi komunikacji pieszej o szerokości nie większej niż 3 m,
3) Zakazuje się:
a) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

3. Wyznacza się teren zieleni urządzonej, oznaczony na rysunku planu symbolem ZP3 i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
a) zieleń urządzona typu parkowego, w granicach obszaru osuwania się mas ziemnych, oznaczonego na rysunku planu, obejmującego obszar czynnego osuwiska,

2) Dopuszcza się:
   a) obiekty budowlane związane wyłącznie z zabezpieczeniem osuwisk.

4. Wyznacza się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1-14MN1 i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) zabudowa jednorodzinna,
2) Dopuszcza się:
   a) lokale usługowe w budynkach mieszkalnych, przy czym łączna powierzchnia wewnętrzna wykorzystywana na cele usługowe nie może przekraczać 40% powierzchni wewnętrznej budynku,
   b) zabudowę usługową, przy czym łączna powierzchnia zabudowy budynków usługowych nie może przekraczać 30% powierzchni działki,
3) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) drogi wewnętrzne o szerokości min. 5 m, dojazdy,
   b) parkingi, garaże,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona,
4) Zakazuje się:
   a) lokalizacji stacji paliw, myjni samochodowych, warsztatów samochodowych,
   b) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

5. Wyznacza się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1-3MN2 i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) istniejąca zabudowa jednorodzinna z możliwością remontu, przebudowy i odbudowy,
2) Dopuszcza się:
   a) lokale usługowe w budynkach mieszkalnych, przy czym łączna powierzchnia wewnętrzna wykorzystywana na cele usługowe nie może przekraczać 40% powierzchni wewnętrznej budynku,
3) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) dojazdy,
   b) parkingi,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona,
4) Zakazuje się:
   a) budowy nowych budynków,
   b) rozbudowy i nadbudowy istniejących budynków,
   c) lokalizacji stacji paliw, myjni samochodowych, warsztatów samochodowych,

d) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

6. Wyznacza się tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1-4MW i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:

1) Przeznaczenie terenu:
   a) zabudowa wielorodzinna,
2) Dopuszcza się:
   a) lokale usługowe w budynkach mieszkalnych, przy czym łączna powierzchnia wewnętrzna wykorzystywana na cele usługowe nie może przekraczać 40% powierzchni wewnętrznej budynku,
3) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) drogi wewnętrzne o szerokości min. 5 m, dojazdy,
   b) parkingi, garaże,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona,
4) Zakazuje się:
   a) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

7. Wyznacza się tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1-8U1 i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:

1) Przeznaczenie terenu:
   a) zabudowa usługowa, budynki użyteczności publicznej,
2) Dopuszcza się:
   a) mieszkania w budynkach usługowych, przy czym łączna powierzchnia wewnętrzna wykorzystywana jako mieszkania nie może przekraczać:
      - 10% powierzchni wewnętrznej budynku w terenie 1-5U1,
      - 30% powierzchni wewnętrznej budynku w terenie 6-8U1,
3) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) drogi wewnętrzne o szerokości min. 5 m, dojazdy,
   b) parkingi, garaże,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona.
4) Zakazuje się:
   a) lokalizacji stacji paliw, myjni samochodowych, warsztatów samochodowych,
   b) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

8. Wyznacza się tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami 1-4U2 i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:

1) Przeznaczenie terenu:
   a) zabudowa usługowa, budynki użyteczności publicznej oraz budynki zamieszkania zbiorowego,
2) Dopuszcza się:
   a) mieszkania w budynkach usługowych, przy czym łączna powierzchnia wewnętrzna wykorzystywana jako mieszkania nie może przekraczać:
      - 30% powierzchni wewnętrznej budynku w terenach 1-2,4U2,
      - 50% powierzchni wewnętrznej budynku w terenie 3U2,
   b) zabudowę usług sportu i rekreacji w terenie 1U2 i 3U2,
   c) parkingi w terenie 3U2 o łącznej powierzchni nie przekraczającej 45% powierzchni terenu.
3) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) drogi wewnętrzne o szerokości min. 5 m, dojazdy,
   b) parkingi, garaże,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona.
4) Zakazuje się:
   a) lokalizacji stacji paliw, myjni samochodowych, warsztatów samochodowych w terenach 2-4U2,
   b) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko w terenach 2-4U2, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

9. Wyznacza się teren zabudowy usługowej, oznaczony na rysunku planu symbolem 1U3 i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:

1) Przeznaczenie terenu:
   a) istniejąca zabudowa usługowa, z możliwością remontu, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i odbudowy,
2) Dopuszcza się:
   a) mieszkania w budynkach usługowych, przy czym łączna powierzchnia wewnętrzna wykorzystywana jako mieszkania nie może przekraczać 30% powierzchni wewnętrznej budynku ,
3) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) dojazdy,
   b) parkingi, garaże,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona.
4) Zakazuje się:
   a) budowy nowych budynków,
   b) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

10. Wyznacza się teren sportu i rekreacji, oznaczony na rysunku planu symbolem US i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:

1) Przeznaczenie terenu:
   a) teren sportu i rekreacji,
   b) zabudowa usługowa związana ze sportem, rekreacją, kulturą i oświatą,
2) Jako uzupełnienie przeznaczenia terenu mogą być lokalizowane :
   a) drogi wewnętrzne o szerokości min. 5 m, dojazdy,
   b) parkingi, garaże,
   c) ciągi komunikacji pieszej,
   d) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej,
   e) obiekty małej architektury,
   f) zieleń urządzona,
3) Zakazuje się:
   a) lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

11. Wyznacza się teren infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, oznaczony na rysunku planu symbolem E i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) teren infrastruktury technicznej elektroenergetycznej, w tym obiekty budowlane i urządzenia infrastruktury technicznej,

12. Wyznacza się teren infrastruktury technicznej wodociągowej, oznaczony na rysunku planu symbolem W i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) teren infrastruktury technicznej wodociągowej, w tym obiekty budowlane i urządzenia infrastruktury technicznej,

13. Wyznacza się teren drogi publicznej lokalnej oznaczony na rysunku planu symbolem KDL i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) droga publiczna klasy lokalnej.
2) Dopuszcza się:
   a) zieleń urządzoną,
   b) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.
3) Zasady zagospodarowania terenu:
   a) ulica jednojezdniowa, dwupasowa,
   b) szerokość drogi w liniach rozgraniczających wynosi 13-18 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,
   c) szerokość jezdni min. 8,0 m,

14. Wyznacza się tereny dróg publicznych dojazdowych oznaczone na rysunku planu symbolami 1-7KDD i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) droga publiczna klasy dojazdowej.

2) Dopuszcza się:
   a) zieleń urządzoną,
   b) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.
3) Zasady zagospodarowania terenu:
   a) ulica jednojezdniowa, dwupasowa,
   b) szerokość dróg 1-2KDD w liniach rozgraniczających wynosi 10 m z lokalnymi przewężeniami do 8 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,
   c) szerokość dróg 3-5,7KDD w liniach rozgraniczających wynosi 10 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,
   d) szerokość drogi 6KDD w liniach rozgraniczających wynosi 12 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,
   e) szerokość jezdni min. 4,5 m,

15. Wyznacza się teren publicznego ciągu pieszo-jezdnego oznaczony na rysunku planu symbolem KDP i ustala się jego przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) publiczny ciąg pieszo-jezdny.
2) Dopuszcza się:
   a) zieleń urządzoną,
   b) sieci, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej.
3) Zasady zagospodarowania terenu:
   a) szerokość w liniach rozgraniczających wynosi 5 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,
   b) szerokość jezdni min. 3,0 m, z utwardzoną koroną szerokości min. 5,0 m,

16. Wyznacza się tereny dróg wewnętrznych, oznaczone na rysunku planu symbolami 1-4KDW i ustala się ich przeznaczenie oraz zasady zagospodarowania:
1) Przeznaczenie terenu:
   a) droga wewnętrzna.
2) Dopuszcza się:
   a) sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.
3) Zasady zagospodarowania terenu:
   a) ulica jednojezdniowa, z jednym pasem ruchu,
   b) szerokość dróg 1-2,4KDW w liniach rozgraniczających 5 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,
   c) szerokość drogi 3KDW w liniach rozgraniczających 5-10 m, zgodnie z oznaczeniem na rysunku planu,

3. Dotychczasowe sposoby zagospodarowania, urządzania oraz użytkowania terenu.

3.1 Opis dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu i jego obecnego przeznaczenia.

Obszar objęty opracowaniem zajmują łącznie powierzchnię 33,2 ha. Obszar ten nie posiada obowiązującego planu miejscowego.

Park Miejski w Sanoku jest usytuowany w samym centrum miasta z dominującym wzniesieniem Góry Parkowej, wyrastającej ponad miasto na wysokość 364 m n.p.m. Powierzchnia parku wynosi ponad 10 ha. Obecnie do parku prowadzą dwa wejścia - przez bramę parkową od strony ul. Mickiewicza (przed parkiem znajduje się Plac Harcerski) oraz wejście od strony ul. Kościuszki przy pomniku Tadeusza Kościuszki. W sąsiedztwie obszaru występuje zabudowa jednorodzinna, wielorodzinna i usługowa.

Obszar objęty opracowaniem nie posiada obowiązującego planu miejscowego.

3.2 Zabytki i pomniki przyrody.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują pomniki przyrody. Część obszaru Parku jest wpisana do Gminnej Ewidencji Zabytków.

W obszarze objętym opracowaniem występują obiekty zabytkowe:

- budynek przy ul. 2 Pułku Strzelców Podhalańskich 1, wpisany do rejestru zabytków pod nr A-226/90,
- budynek przy ul. Mickiewicza 1, wpisany do ewidencji zabytków
- budynek przy ul. Mickiewicza 13, wpisany do ewidencji zabytków.

Projekt planu wprowadza też zasady ochrony zabytkowych budynków byłych koszar znajdujących się przy ul. Mickiewicza oraz Żwirki i Wigury, oznaczonych symbolami i numerami 4-8 na rysunku planu w granicach terenu 1U2.

4. Stan i zasoby środowiska.

4.1 Rzeźba terenu.

Obszar miasta Sanoka geograficznie obejmuje południowo-wschodni skraj Dołów Jasielsko-Sanockich.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizycznogeograficzne (Kondracki, 2000) cały obszar objęty opracowaniem jest położony w obrębie Pogórza Bukowskiego (513.69) - mezoregionu fizycznogeograficznego Pogórza Środkowobeskidzkiego, wchodzącego w skład podprowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich.

Pogórze Bukowskie obejmuje pas wzgórz i kotlin o wysokościach na ogół od 300 do 500 m n.p.m., rozciągających się równoleżnikowo między Kotliną Jasielsko-Krośnieńską na północy a Beskidem

Niskiem na południu, przez Pasmo Bukowicy. Na wschodzie Kotlina Sanocka oraz Góry Słonne oddzielają Pogórze Bukowskie od Gór Sanocko-Turczańskich i Bieszczadów Zachodnich.

W krajobrazie miasta przeważają niewysokie wzniesienia rozcięte szeroką doliną Sanu oraz dolinami jej bocznych dopływów.

Południowa, południowo-zachodnia i wschodnia część obszaru objętego opracowaniem, tzn. obszar przylegający do ul. Matejki, Kościuszki i Mickiewicza znajduje się w obrębie terasy nadzalewowej drugiej i terasy wysokiej. Spadki terenu wahają się w granicach 2-8%.

Północna część obszaru położona w sąsiedztwie ul. 2 Pułku Strzelców Podhalańskich i ul. Żwirki i Wigury to obszar dna doliny rzeki San. Są to tereny płaskie o spadkach nie przekraczających 5%.

Południowa część Parku od strony ul. Kościuszki posiada spadek rzędu 20%.

4.2 Gleby.

W obszarze miasta Sanoka gleby występujące poza obszarami zabudowanymi pokrywają peryferyjne obszary miasta. Użytki rolne zajmują w mieście łączną powierzchnię 1593 ha. W strukturze użytkowania gruntów rolnych wysoki udział mają grunty orne, stanowią one 29,7% powierzchni gminy ogółem. Łąki i pastwiska zajmują 11% powierzchni.

Występują tu przeważnie gleby brunatne. Pokrywają one poziomy teras wyższych, stoków i zrównań wierzchowinowych. Terasy zalewowe i nadzalewowe pokryte są madami rzecznymi.

Gleby występujące w obszarze objętym opracowaniem uzyskały już w przeszłości zgodę na wykorzystanie do innych celów niż rolnicze.

Badania geochemiczne gleb były prowadzone w kilku punktach na terenie gminy.

Ze względu na podwyższoną zawartość kadmu, cynku, miedzi i ołowiu w punkcie opróbowania zlokalizowanym w rejonie ujścia Potoku Płowieckiego do Sanu gleby te zaliczono do grupy B (standard użytków rolnych, gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych, nieużytków, a także gruntów zabudowanych i zurbanizowanych). Koncentracja ww. pierwiastków występuje na terenie zurbanizowanym w obszarach zabudowy miasta Sanoka i ma charakter antropogeniczny.

Ze względu na niską gęstość punktów opróbowania powyższe dane pozwalają tylko na oszacowanie stanu zanieczyszczenia gleb w miejscach pobrania i w niezbyt odległym otoczeniu.

W rejonie wsi Dębna nad Sanem zlokalizowany jest jeden punkt obserwacyjny PMŚ, w którym co trzy lata pobierane są do badań osady wodne z Sanu. Osady te charakteryzują się nieznacznie

podwyższonymi zawartościami chromu, miedzi i niklu w porównaniu do wartości ich tła geochemicznego. Stężenia potencjalnie szkodliwych pierwiastków w osadach są jednak niższe od ich dopuszczalnych stężeń według rozporządzenia MŚ, są one także niższe od ich wartości PEL, powyżej której obserwuje się szkodliwe oddziaływanie na organizmy wodne.

4.3 Warunki geologiczne i geotechniczne.

Obszar miasta Sanoka jest położony w obrębie Karpat fliszowych, które są częścią łuku karpackiego, należącego do Alpidów europejskich.

Obszary objęte opracowaniem są położone w obrębie śląskiej jednostki tektonicznej.

W obrębie jednostki śląskiej wyróżnić można brzeżne wyniesienie Grabownicy-Załuża zbudowane w przewadze z utworów kredy oraz centralne synklinorium karpackie, o dominacji utworów serii menilitowo-krośnieńskiej na powierzchni.

W podłożu badanego terenu pod warstwą gleby i nasypów ziemnych, niekontrolowanych występują osady:

- czwartorzędowe – reprezentowane przez plejstoceńskie osady rzeczne terasy nadzalewowej i wysokiej rz. San, wykształcone w stropie w postaci mad – pyłów i glin pylastych lub piaszczystych, lokalnie podścielanych torfami i namułami. Przykrywają one warstwę piasków i żwirów głównie gliniastych. Miąższość tych osadów jest zróżnicowana. Są to grunty nośne przydatne do lokalizacji obiektów kubaturowych.
- deluwialne wykształcone w postaci pyłów i glin pylastych i piaszczystych, wilgotnych o konsystencji twardoplastycznej i o zróżnicowanej miąższości. Są to grunty nośne. Występuję one na fragmentach stoków Góry Parkowej nie objętych procesami geodynamicznymi.
- w obrębie nieczynnych osuwisk występują osady koluwialne w postaci glin pylastych zwięzłych z przemieszczonym rumoszem, glin pylastych humusowych (warstwy gleby kopalnej), wilgotnych i mokrych o konsystencji twardoplastycznej i plastycznej. Grunty te mają predyspozycję do przemieszczeń w przypadku podcięcia stoku lub zmiany jego zawilgocenia
- fragmenty terenu objęte czynnymi procesami osuwiskowymi, uruchomionymi podcięciem stoku przez prace niwelacyjne i nadmierne zawilgocenie gruntu po długotrwałych i obfitych opadach w 2010 i 2011 r. Aktualnie prowadzone są prace zabezpieczające przed dalszym rozwojem procesu osuwiskowego. W przypadku niewykonania prac zabezpieczających teren i jego bezpośrednie sąsiedztwo narażone są na cykliczne i rozwojowe uruchamianie tego procesu po intensywnych opadach. Pod osadami czwartorzędowymi występują trzeciorzędowe warstwy łupków brunatnych warstw menilitowych oraz łup-

ków zielonych i piaskowców cienkoławicowych warstw hieroglifowych. Są to skały w stropie mocno zwietrzałe, tworzące zwietrzeliny w postaci glin pylastych zwięzłych z rumoszem. Są to osady słaboprzepuszczalne na warstwie których gromadzą się osady infiltrujące od powierzchni terenu. Powodują one zwiększoną wilgotność spągu osadów koluwialnych i deluwialnych i ich uplastycznienie. Przy dużym nachyleniu stoku Góry Parkowej doprowadziło to do powstania różnowiekowych osuwisk.

Oprócz terenów osuwiskowych wyznaczonych w opracowaniu ekofizjograficznym w dokumentacji geologiczno-inżynierskiej opracowanej w celu określenia warunków geologiczno – inżynierskich na potrzeby stabilizacji osuwiska położonego w Sanoku przy ulicy Szopena, na działce o numerze ewidencyjnym 89/1, obręb Śródmieście, (Geotech Zakład Usług Geologicznych i Projektowych Budownictwa i Ochrony Środowiska) wykazano występowanie dodatkowego osuwiska na północnym stoku Góry Parkowej w rejonie Bursy szkolnej przy ul. Szopena. Osuwisko to należy do form starych, złożonych. Powierzchnia oderwania na znacznym obszarze jest bardzo słabo zaznaczona, a formy morfologiczne świadczące o ruchach osuwiskowych zatarte. Jedynie w niewielkiej części widoczne są formy osuwiskowe. Na podstawie obserwacji terenowych i dotychczasowych badań ustalono, że osuwisko jest konsekwentne, pod względem rodzaju ruchu jest to zsuw. Stok, na którym wystąpiło osuwisko jest wklęsły, ma nachylenie >20° i ekspozycję SE. Długość stoku wynosi 215 m, a jego wysokość 55 m. Przyczyny powstania tego osuwiska należy łączyć głównie z:

- okresowym intensywnym nawodnieniem gruntów podłoża, powodującym znaczne osłabienie parametrów wytrzymałościowych gruntów oraz brakiem należytej gospodarki wodno-ściekowej (niedostateczne odprowadzanie wód z terenów osuwiskowych).
- obciążeniem stoku zabudowaniami oraz zmianą morfologii terenu (makroniwelacja terenu).
- budową geologiczną – na obszarze osuwiska znajdują się głównie silnie spękane łupki warstw menilitowych, podatne na działanie wody.

4.4 Kopaliny.

W obszarze miasta Sanoka występują następujące złoża:

- złoże o zasobach udokumentowanych iłów i łupków ilastych ceramiki budowlanej w Zabłotcach. W granicach miasta Sanoka znajduje się fragment obszaru górniczego. Jest to złoże konfliktowe z uwagi na ochronę wód podziemnych.
- złoże gazu ziemnego w Sanoku-Zabłotcach. Eksploatacja jest prowadzona okresowo.

- złoże piasku w Sanoku-Olchowcach – złoże nie dające się odwzorować w skali mapy. Jest to złoże konfliktowe z uwagi na ochronę krajobrazu i położenie w granicach obszaru Natura 2000. Złoże to znajduje się na wysokim tarasie Sanu, u podnóża Gór Słonnych,

  Ponadto na tarasach rzecznych Sanu u stóp Gór Słonnych (Podgaje, Olchowce) występują złoża piasku i żwiru. Tworzą one zbyt małe nagromadzenia, aby uznać je za perspektywiczne. Niekoncesjonowana eksploatacja tych złóż jest prowadzona na niewielką skalę.

Rzeczne osady żwirowo-piaszczyste z otoczakami występujące w dolinie Sanu są zwykle zaglinione, przewarstwione mułami i przykryte kilkumetrowej miąższości nadkładem glin, iłów i mułków z domieszką piasków i żwirów (mady), także glin deluwialnych. Świadczą o tym profile otworów hydrogeologicznych i inżynierskich odwiercone na tarasach Sanu.

Obszar objęty opracowaniem znajdują się poza granicami udokumentowanych złóż kopalin i obszarów górniczych.

4.5 Krajobraz.

Wybitne wartości krajobrazowe obszaru miasta Sanoka związane są głównie z usytuowaniem miasta w lewobrzeżnej części zakola meandrującego Sanu, urozmaiconym ukształtowaniem terenu, szatą roślinną oraz cennymi walorami kulturowymi krajobrazu miejskiego. Pasma wzniesień Gór Słonnych oraz Pogórza Bukowskiego wraz z rozległą doliną Sanu są podstawowymi elementami krajobrazu otwartego Sanoka.

O wysokich walorach krajobrazowych miasta Sanoka świadczy włączenie części obszaru miasta do granic Parku Krajobrazowego Gór Słonnych, utworzonego rozporządzeniem Wojewody Krośnieńskiego w marcu 1992 r.

Właściwą ekspozycję walorów krajobrazowych Sanoka zapewniają liczne punkty widokowe, umożliwiające obserwację panoramy miasta oraz otaczających je terenów zielonych.

Jednym z takich punktów jest Góra Parkowa znajdująca się w centrum miasta, w obszarze objętym opracowaniem.

Wzniesienie to nazywano niegdyś Władczą Górą lub Stróżnią, później Aptekarką. W 1909 r. Rada Miejska Sanoka nadała mu nazwę Góra im. Adama Mickiewicza. Góra ta stanowi dominantę krajobrazową miasta.

Park został założony w latach 90. XIX w. Elementy krajobrazowe, które zostały zaprojektowane na terenie parku są przykładem ówczesnej sztuki ogrodniczej. Układ wybrukowanych alejek parkowych

ułożonych wzdłuż warstwic Góry Parkowej z naturalnym układem pięter roślinnych w drzewostanie, uzupełniają elementy małej architektury (kosze, ławki oraz parkingi rowerowe).

Park jest obiektem ogólnodostępnym, prowadzą do niego trzy wejścia. Z tarasu platformy widokowej położonej na wysokości 350 m n.p.m, roztacza się piękny widok na Dolinę Sanu, Góry Słonne, Pogórze Dynowskie i Bukowskie, Beskid Niski i fragment Bieszczadów. Od strony wschodniej u podnóży kopca Mickiewicza postawiony został w 1972 r. przekaźnik telewizyjny.

4.6 Istotne cechy klimatu.

Klimat Sanoka i okolic ma charakter podgórski o stosunkowo silnych cechach kontynentalnych. Kształtują go (w kolejności wpływu): masy powietrza polarno morskiego, polarno kontynentalnego i arktycznego. Efektem tego są stosunkowo chłodne wiosny i pogodne, późne lata. Średnia temperatura roczna oscyluje w granicach 7-8 stopni; najzimniejszym miesiącem jest luty, a najcieplejszym lipiec. Opady należą do najobfitszych w Polsce, przy czym ich minimum przypada w styczniu a maksimum w lipcu. Przeważają ciepłe i suche wiatry południowe i południowo-zachodnie, a wiatrom halnym - będącym skutkiem przemieszczenia się wielkich mas powietrza z południa - towarzyszy gwałtowny wzrost temperatury przy obniżonej wilgotności, co zimą powoduje odwilże i topnienie śniegu. Korzystne warunki klimatyczne występują tu w obrębie wyniesień terenu, zwłaszcza o ekspozycji południowej, zachodniej i wschodniej. Obszary te charakteryzują się dobrym nasłonecznieniem, dobrym przewietrzaniem, korzystnymi warunkami termicznymi i wilgotnościowymi. Mniej korzystne warunki występują na stokach północnych, gdzie występuje większa wilgotność, częstsze przymrozki i większa częstotliwość mgieł. Najbardziej niekorzystnymi warunkami klimatycznymi charakteryzują się wąskie dolinki, gdzie występują częste inwersje temperatury i stagnacja wychłodzonego powietrza.

Biorąc pod uwagę dostępne dane można dokonać następującej charakterystyki klimatycznej miasta Sanoka:

- średnia roczna temperatura powietrza wynosi od 7 do 8°C,
- średnia temperatura w zimie waha się od – 3°C do -4°C,
- średnia temperatura w lecie od 17°C do 18°C,
- średnia siła wiatru 5-10 mJs,
- jesienią występuje przewaga wiatrów wschodnich i północno-wschodnich,
- latem występuje przewaga wiatrów zachodnich,

- przeciętna roczna suma opadów wynosi 750-800 mm,
- przeciętna ilość opadów latem wynosi 250-400 mm,
- przeciętna ilość opadów zimą wynosi 80-180 mm,
- okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60-150 dni, pojawia się ona na przełomie listopada i grudnia, a zanika na przełomie marca i kwietnia.

4.7 Warunki klimatu lokalnego.

Klimat lokalny kształtuje się pod wpływem uwarunkowań miejscowych, takich jak wysokość nad poziomem morza, rzeźba, roślinność, stosunki wodne oraz położenie terenu.

Południowa, południowo-zachodnia i wschodnia część obszaru objętego opracowaniem, tzn. obszar przylegający do ul. Matejki, Kościuszki i Mickiewicza posiada korzystne warunki klimatu lokalnego. Charakteryzują się one dobrym nasłonecznieniem, dobrymi warunkami termiczno-wilgotnościowymi. Obszar ten jest dobrze przewietrzany i wolny od zastoisk zimnych mas powietrza.

Północna część obszaru położona w sąsiedztwie ul. 2 Pułku Strzelców Podhalańskich i ul. Żwirki i Wigury jest płaska, przeciętnie nasłoneczniona o mniej korzystnych warunkach termiczno-wilgotnościowych. Z uwagi na położenie morfologiczne teren ten jest narażony na spływ zimnego powietrza z sąsiednich wzniesień, częstsze inwersje temperatury powietrza oraz dużą częstotliwość mgieł i zamgleń. Okres występowania przymrozków wiosennych jest wydłużony, wcześniej tez pojawiają się jesienne przymrozki. Mniej korzystne warunki termiczno-wilgotnościowe są łagodzone przez dobre i częste przewietrzanie.

4.8 Aktualny stan jakości powietrza.

Aktualny stan jakości powietrza (tło) określany jest jako stężenie uśrednione dla roku dla tych substancji, dla których w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1031) wyznaczone są dopuszczalne poziomy stężeń w powietrzu. Na terenie miasta Sanok badania jakości powietrza prowadzone są w dwóch stacjach wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza, zlokalizowanych przy ul. Jezierskiego 39 i przy ul. Jana Pawła II 38. Według informacji WIOŚ w Rzeszowie, Delegatura w Jaśle (pismo nr DJWM.jn-6161/3/10 z dnia 28.01.2010 r.) stan jakości powietrza w roku 2008 w zakresie niżej wymienionych substancji, na podstawie pomiarów wykonanych w ww. punktach przedstawia się następująco:

Lp.	Rodzaj substancji zanieczyszczającej	Stacja Sanok ul. Jezierskiego 39		Stacja Sanok ul. Jana Pawła II 38	
		Stężenie w odniesieniu do roku:			
		µg/m³	% wartości dopuszczalnej	µg/m³	% wartości dopuszczalnej
1	Dwutlenek siarki (w kryterium ochrony roślin)	9,3	46,5	7,3	36,5
2	Dwutlenek azotu	10,1	25,3	16,2	40,5
3	Pył zawieszony PM10	21,8	54,5	-	-

Poziom benzenu w powietrzu na analizowanym obszarze oszacowano na podstawie pomiarów tej substancji, prowadzonych przez WIOŚ w wojewódzkiej sieci monitoringu powietrza. Stężenie średnioroczne benzenu wynosiło 1,4 µg/m³ (28% poziomu dopuszczalnego ze względu na ochronę zdrowia ludzi). Na podstawie analizy przytoczonych danych można stwierdzić, że na terenie miasta Sanok dopuszczalne wartości stężeń podstawowych zanieczyszczeń nie są przekroczone.

4.9 Hałas.

W Sanoku lokalnymi źródłami hałasu są zakłady przemysłowe oraz hałas komunikacyjny, którego największym źródłem jest ruch samochodów na drogach tranzytowych do przejść granicznych w Medyce i Krościenku przebiegających przez teren miasta.

Obszar objęty opracowaniem jest położony w centrum miasta. W obszarze tym występuje przede wszystkim lokalny ruch miejski o zmiennym natężeniu.

4.10 Wody podziemne.

W obszarze miasta Sanoka można wydzielić dwa użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy i

trzeciorzędowy (fliszowy) (Chowaniec, Witek, 1998 r.). oba poziomy pozostają często w związku hydraulicznym tworząc pierwszy, przypowierzchniowy poziom wód gruntowych. Stanowią one podstawę dla zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu.

Wody podziemne na przeważającym obszarze miasta charakteryzują się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz niewielkimi zmianami antropogenicznymi.

Jakość wód podziemnych w 2010 roku była kontrolowana przez Państwowy Instytut Geologiczny, w sieci krajowej monitoringu wód podziemnych, w punkcie monitoringu PIG nr 393 Sanok (poza granicami opracowania – źródło w dolinie Olchowskiego potoku). Punkt ten położony jest w obrębie GZWP Nr 431 Dolina Sanu.

Wody podziemne w ocenie pięcioklasowej odpowiadały II klasie czystości - wody dobrej jakości. Ponieważ JCWPd, wyznaczone w granicach województwa podkarpackiego, nie mają statusu zagrożonych, badania stanu chemicznego wód podziemnych prowadzone są tu tylko w sieci monitoringu diagnostycznego.

Potencjalnymi ogniskami zanieczyszczeń są duże skupiska ludności, wzmożony transport drogowy i stosowane środki do zimowego utrzymania dróg, nadmierne wykorzystywanie środków ochrony i nawożenia roślin, przenikanie zanieczyszczeń z wód powierzchniowych, ścieki komunalne.

Na mapie geośrodowiskowej przedstawiono stopnie zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych. Najbardziej zagrożone zanieczyszczeniem są wody czwartorzędowego poziomu wodonośnego, co wynika z faktu, że nie posiada on ciągłej pokrywy izolującej, chroniącej od zagrożeń.

Trzeciorzędowy poziom wodonośny w utworach fliszowych występujący w rejonie obszaru objętego opracowaniem ze względu na swoją specyficzną budowę, ma średni stopień zagrożenia.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się w granicach dwóch głównych zbiorników wód podziemnych występujących na obszarze miasta:

- fliszowego GZWP nr 431 – Krosno (Bieszczady), obejmującego wodonośne piaskowce warstw krośnieńskich. Zbiornik ten nie posiada udokumentowanych zasobów.
- czwartorzędowego GZWP nr 430 Dolina Sanu, którego granice pokrywają się w zasadzie z granicą doliny Sanu, obejmującą utwory czwartorzędowe o zmiennej wodonośności. Zbiornik ten nie został w całości zatwierdzony. Z uwagi na fakt, że znajduje się on w zasięgu występowania GZWP nr 431, zbiornik ten powinien być chroniony w ramach działań ochronnych tego zbiornika.

W obszarze objętym opracowaniem wody podziemne związane ze spękaniami, szczelinami i porami

trzeciorzędowych skał fliszowych występują głównie w warstwach piaskowców na znacznej głębokości nie tworząc ciągłego poziomu wodonośnego. Ich wydajność jest b. zróżnicowana, generalnie niewielka. W przypadku kiedy następuje kontakt powierzchni terenu z warstwą wodonośną następuje samowypływ tych wód w postaci wysięków, młak lub źródeł o b. małej wydajności. Badany obszar został zaliczony do Jednolitej Części Wód Podziemnych o kodzie PLGW 2200158. Stan chemiczny i ilościowy wód w tym obszarze jest dobry i niezagrożony nieosiągnięciem celów środowiskowych.

4.11 Wody powierzchniowe.

Obszar miasta Sanoka leży w zlewni Morza Bałtyckiego i hydrograficznie jest położony w dorzeczu Sanu. Dorzecze Sanu jest oddzielone od dorzecza Wisłoka działem wodnym III rzędu. Największym lewobrzeżnym dopływem Sanu w obszarze miasta jest Sanoczek wraz ze swoimi mniejszymi dopływami a prawobrzeżnym jest potok Olchowski. San przecina obszar miasta meandrując w kierunku północno-zachodnim. Szerokość koryta w obszarze miasta sięga 150 m. Wszystkie rzeki charakteryzuje duża zmienność przepływów uzależniona od pora roku i obfitości opadów.

Na badanym terenie brak jakichkolwiek wód powierzchniowych tj. cieków naturalnych i sztucznych oraz zbiorników wód powierzchniowych. Nadmiar wód opadowych spływa powierzchniowo w stronę doliny Sanu i poprzez kanalizację deszczową towarzyszącą ulicom ograniczającym, do Sanu.

Natomiast ze stoków o ekspozycji południowej wody spływają do kanalizacji deszczowej odprowadzającej je do potoku Płowieckiego. Zgodnie z podziałem na Jednolite Części Wód Powierzchniowych, południowe stoki Góry Parkowej zaliczono do JCWP o kodzie PLRW 200012223189 „Płowiecki". Jest to silnie zmieniona część wód o złym stanie, niezagrożona, nieosiągnięciem celu środowiskowego. Natomiast stoki Góry o ekspozycji północnej do JCWP o kodzie PLRW 200015223319 „San od zb. Myczkowce do Tyrawki". Jest to silnie zmieniona część wód o dobrym stanie, niezagrożona nieosiągnięciem określonych dla niej celów środowiskowych.

Dla Sanu został wyznaczony obszar szczególnego zagrożenia powodzią, w oparciu o zasięg zalewu wodą Q1%, określony w opracowaniu pod nazwą „Wyznaczenie obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu, jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej", stanowiącym I etap studium ochrony przeciwpowodziowej.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza tym obszarem.

4.12 Zasoby przyrodnicze i ich ochrona prawna.

W obszarze objętym opracowaniem nie występują pomniki przyrody.

Obszar parku objęty opracowaniem zawiera elementy o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, jednak nie występują tutaj pomniki przyrody. Część obszaru Parku stanowiąca własność gminy jest objęta gminną ewidencją zabytków.

Obszary objęte opracowaniem znajduje się w poza granicami form ochrony przyrody najwyższej rangi – obszarów Natura 2000 (Dorzecze Górnego Sanu; Góry Słonne) oraz obszarów ochrony krajobrazu (Wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu i Obszarem Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego).

Najcenniejsze walory przyrodnicze miasta skupione są na jego obrzeżach i wzdłuż doliny Sanu.

4.13 Rośliny i zwierzęta, struktura przyrodnicza obszaru (w tym różnorodność biologiczna).

Na terenie Parku Miejskiego występuje około 50 gatunków drzew i krzewów, najstarsze okazy szacowane są na 110 lat.

Drzewostan parkowy w dużej mierze zdominowany jest przez 3 gatunki rodzime: jesion wyniosły, grab zwyczajny oraz lipę drobnolistną.

Jesion wyniosły reprezentowany przez ponad 500 okazów. Udział tego gatunku szacowany jest na około 17%. Nieco mniejszy jest udział grabu pospolitego (około 13 % drzewostanu parku). Kolejnym najliczniej występującym gatunkiem jest lipa drobnolistna stanowiąca około 11 % drzewostanu. Na terenie parku występują także 4 gatunki klonów: klon jawor, klon polny, klon pospolity oraz pojedyncze okazy klonu jesionolistnego. Występuje tu także dąb szypułkowy, robinia akacjowa, brzoza brodawkowata, wiąz górski, dąb czerwony, czeremcha amerykańska, czereśnia ptasia, głóg jednoszyjkowy. Pozostałe gatunki to orzech włoski, olsza szara, wierzba iwa, topola Maksymowicza i kruszyna pospolita. Rosną tu też drzewa owocowe, takie jak jabłonie, grusze i śliwy. Drzewa iglaste w parku występują rzadziej. Ich udział jest większy w nowszej, zachodniej części. Większość okazów to przedstawiciele sosny zwyczajnej. Występuje tu także sosna wejmutka oraz sosna czarna, daglezje zielone, cis pospolity, świerk pospolity, świerk kłujący w odmianie srebrzystej i świerk serbski.

Świat zwierzęcy tworzą przede wszystkim różne gatunki ptaków, którym sprzyjają zainstalowane

budki.

Na terenie Parku można zaobserwować sikory bogatki, sikory modre, szpaki, kosy, raniuszki, zięby, dzwońce, kukułki, pokrzewki cierniówki, pierwiosnki, strzyżyki, drozdy, rudziki, dzięcioła dużego, pełzacza ogrodowego oraz kowaliki. W parku gniazdują także sójki.

Na terenie parku licznie występują też wiewiórki.

4.14 Powiązania przyrodnicze obszaru z jego szerszym otoczeniem.

Położenie miasta w otoczeniu obszarów odznaczających się wysokimi walorami przyrodniczymi, jak również struktur o znaczeniu strategicznym dla ochrony przyrody w skali regionu, a nawet kraju, z góry warunkuje rodzaj i tempo ekspansji człowieka. Szczególnie takie obiekty jak korytarze ekologiczne mają ogromne znaczenie w procesie wspomagania migracji gatunków roślin i zwierząt, a tym samym wymiany puli genowej pomiędzy obszarami o najwyższych walorach przyrodniczych, jak obszary Natura 2000, parki narodowe czy rezerwaty przyrody. Planowanie przestrzenne zatem, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, powinno przede wszystkim uwzględniać kwestie ochrony przyrody, gdyż zachowanie w możliwie najlepszym stanie naturalnie wykształconych struktur przyrodniczych, jak również naturalnych procesów rządzących funkcjonowaniem biocenoz, pozwoli na zachowanie równowagi biologicznej oraz walorów przyrodniczych, które stanowią o atrakcyjności danego obszaru, również ze względów turystycznych.

Analizowany obszar znajduje się poza granicami obszarów wyznaczonych dla ochrony przyrody, w tym poza:

- obszarem Natura 2000 Góry Słonne,
- obszarem Natura 2000 Dorzecze Górnego Sanu,
- obszarem Natura 2000 Rzeka San,
- Wschodniobeskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu,
- Bieszczadzkim Międzynarodowym Korytarzem Ekologicznym, biegnącym wzdłuż doliny Sanu.

5. Diagnoza stanu i funkcjonowania środowiska.

Stan zachowania środowiska przyrodniczego w obszarze miasta Sanoka można uznać za zadowalający. Przyjąć należy, że istnieje swoista równowaga pomiędzy obszarami przekształconymi zgodnie z potrzebami gospodarki człowieka, takimi jak obszar objęty opracowaniem a obszarami o charakterze naturalnym. Dodatkowym elementem takiej oceny jest wysoki poziom ochrony przyrody na obszarze miasta i liczne jej formy, pozwalające na ochronę istniejących zasobów przyrodniczych.

6. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji dokumentu.

W obszarze objętym opracowaniem ustalenia planu wprowadzają przede wszystkim ograniczenia możliwości lokalizacji zabudowy w niektórych obszarach związane z niekorzystnymi warunkami geotechnicznymi.

W przypadku braku realizacji dokumentu obszar ten będzie użytkowany w dotychczasowy sposób, z czym nie będą się wiązały niekorzystne zmiany w środowisku. Zabudowa będzie mogła być jednak realizowana w oparciu o indywidualne decyzje o warunkach zabudowy.

Sporządzenie planu miejscowego wynika z dążenia do swobodnego zagospodarowania terenów zgodnie z zamierzeniami ich właścicieli. Brak odpowiednich dokumentów często prowadzi do stopniowych przekształceń funkcji terenu poza obowiązującą procedurą uzyskiwania pozwoleń na realizację przedsięwzięć. To utrudnia racjonalne gospodarowanie przestrzenią i zapewnienie właściwej infrastruktury, a w konsekwencji zazwyczaj prowadzi do dodatkowego obciążenia środowiska naturalnego.

7. Dotychczasowe zmiany w środowisku.

Zmiany zachodzące w środowisku mają dwojaki charakter: naturalny i antropogeniczny. Zmiany naturalne zachodzą stosunkowo wolno – na przestrzeni kilkunastu, kilkudziesięciu lat – i w konsekwencji poprawiają walory środowiska. Pozytywne zmiany elementów środowiska mogą być przyspieszone świadomą działalnością człowieka. Wówczas poprawa jednego elementu przyczynia się do pozytywnych zmian innych zachodzących procesów. Negatywne antropogeniczne zmiany w środowisku zachodzą znacznie szybciej i mają różne, czasami trudne do przewidzenia skutki. Najczęściej zmiany w środowisku zachodzące na skutek działalności człowieka mają charakter negatywny i prowadzą do jego degradacji.

Obecny sposób wykorzystania obszaru objętego opracowaniem w rejonach podatnych na występowanie osuwisk prowadzi do niekorzystnych zmian w środowisku, polegających na uruchomieniu się procesów osuwiskowych w miejscach, gdzie były prowadzone prace budowlane.

8. Międzynarodowe, wspólnotowe i krajowe cele ochrony środowiska.

Polska na tle Europy Zachodniej ma jedne z najlepiej zachowanych obszarów przyrodniczo cennych. Obszary Natura 2000 stanowią jedną z najwyższych (obok parków narodowych) form ochro-

ny przyrody służących zachowaniu zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy.

Analizowany obszar znajduje się poza granicami obszaru Natura 2000.

W granicach analizowanego obszaru obszarem, który powinien podlegać szczególnemu traktowaniu ze względu na zachowanie różnorodności biologicznej jest Park Miejski.

9. Ocena zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru z cechami i uwarunkowaniami przyrodniczymi.

Analizowany obszar był dotychczas użytkowany w sposób typowy dla tego typu terenów.

Dotychczasowy sposób użytkowania zasobów przyrodniczych nie naruszył bezpowrotnie możliwości prawidłowego funkcjonowania cennych ekosystemów.

10. Wytyczne do projektu planu związane z ochroną środowiska.

Poniżej wymieniono najistotniejsze wytyczne do projektu planu związane z ochroną środowiska, sformułowane w opracowaniu ekofizjograficznym.

- Teren parku miejskiego powinien pełnić dotychczasową funkcję z uwagi na swoje walory przyrodnicze, krajobrazowe oraz ze względu na uwarunkowania geotechniczne, niekorzystne dla lokalizacji zabudowy.
- Nowe obiekty powinny być lokalizowane w obszarach o korzystnych warunkach podłoża budowlanego oraz w rejonach posiadających odpowiednią infrastrukturę techniczną i komunikacyjną. Warunki gruntowo – wodne przemawiają za:
    - utrzymaniem aktualnego sposobu zagospodarowania w obrębie parku
    - w przypadku projektowania budowy alei lub ścieżek dla pieszych wskazane jest jednoczesne wykonanie drenażu, który stabilizowałby podłoże
    - zabudowę mieszkaniową zlokalizowaną w obrębie starych, nieczynnych osuwisk zaleca się pozostawić w dotychczasowej intensywności zabudowy
    - spod zabudowy wykluczyć fragmenty terenu czynnych osuwisk i ich otoczenie.
- W celu ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniem proponuje się wprowa-

dzenie nakazu korzystania z ekologicznych nośników energii cieplnej.

- Ochronie wód powierzchniowych i podziemnych powinny służyć następujące ustalenia:
    - zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód lub do ziemi,
    - docelowe objęcie kanalizacją sanitarną,
    - zakaz składowania odpadów.
- Należy sformułować ustalenia dotyczące obudowy zielenią obiektów i dróg oraz określić minimalną powierzchnię działki przeznaczoną pod zagospodarowanie zielenią. Zieleń powinna pełnić rolę izolacyjną i estetyczną. Należy także wprowadzić szczególne wytyczne dla kształtowania ewentualnej zabudowy z uwagi na ochronę walorów krajobrazowych.

11. Potencjalne zagrożenia środowiska związane z realizacją planu.

Analizując przeznaczenie terenów określone w ustaleniach planu można rozważać wystąpienie niekorzystnych oddziaływań na środowisko m.in. z tytułu:

- wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza,
- wytwarzania odpadów,
- wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz zanieczyszczeń gleb,
- wykorzystywania zasobów środowiska,
- przekształceń naturalnego ukształtowania terenu,
- emitowania hałasu,

Realizacja ustaleń projektu planu miejscowego, może wpłynąć, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

11.1 Zagrożenia dla gleb i powierzchni ziemi.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i glebę ma charakter bezpośredni, stały i długoterminowy.

Istotnym zagrożeniem jest przekształcenie powierzchni terenu i zmiana jego funkcji np. z terenu

zieleni na funkcję mieszkaniową lub usługową.

Istotnym zagrożeniem dla gleb i powierzchni ziemi są procesy erozyjne i osuwiskowe. Do intensyfikacji tych procesów przyczynia się rzeźba terenu, nachylenia skarp, warunki klimatyczne a także przekształcenie powierzchni terenu związane z intensywnym rozwojem zabudowy. Przy dużych nachyleniach i dużym zawilgoceniu podłoża grunty są predysponowane do tworzenia powierzchni poślizgu i tworzenia się osuwisk i złazisk pokryw zwietrzelinowych.

11.2 Zagrożenia dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych jest następstwem oddziaływań na środowisko o charakterze pośrednim, stałym i długoterminowym.

Głównym zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest odprowadzanie do nich niewłaściwie oczyszczonych ścieków oraz ich zanieczyszczenie w wyniku przedostania się substancji niebezpiecznych do gruntu lub bezpośrednio do wód w wypadku awarii lub wypadków drogowych.

Skutkiem zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych poprzez nieuporządkowaną gospodarkę ściekową jest powstanie nieodwracalnych zmian we florze i faunie, powstanie skażeń i deficytów wodnych.

Na terenie miasta Sanok dostęp do sieci kanalizacji sanitarnej posiada 95,4% mieszkańców. Ścieki z terenu miasta Sanoka są odprowadzane do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Trepczy. Ilość ścieków dopływających do oczyszczalni jest znacznie powiększona poprzez duży udział wód deszczowych z nielegalnych podłączeń systemów odwodnienia posesji do kanalizacji sanitarnej oraz przez infiltrację wód podziemnych.

Kanalizacja deszczowa odprowadza wody bezpośrednio do cieków terenowych, rowów melioracyjnych i potoków. Pewna część tych kanałów włączona jest do kanalizacji sanitarnej. Do czasu uporządkowania systemu kanalizacji deszczowej 20% kanalizacji sanitarnej pełnić będzie nadal funkcję kanalizacji ogólnospławnej. Stopień obciążenia hydraulicznego ściekami w okresie bezdeszczowym mieści się w projektowanej przepustowości oczyszczalni. Natomiast w czasie opadów atmosferycznych ilość ścieków dopływających do oczyszczalni znacznie utrudnia jej prawidłowe funkcjonowanie.

System zaopatrzenia w wodę na terenie Sanoka podzielony jest na strefy zasilane z ujęć powierzchniowych w Zasławiu i Trepczy oraz strefę podwyższonego ciśnienia w centrum miasta zasilaną przez przepompownię współpracującą ze zbiornikiem wodociągowym zlokalizowanym na Górze Parkowej.

Powstawanie dodatkowych miejsc wytwarzania ścieków i odpadów stałych, w rejonach nowych obiektów przeznaczonych na stały lub czasowy pobyt ludzi oraz dla działalności gospodarczej może niekorzystnie wpłynąć na stan sanitarny wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej i odpadami.

Ścieki deszczowe z dróg i parkingów mogą zanieczyszczać wody powierzchniowe i podziemne głównie substancjami ropopochodnymi spłukiwanymi z nawierzchni.

11.3 Zagrożenia dla powietrza.

Na terenie miasta Sanok głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza są :

- emisja z zakładów przemysłowych, ciepłowni,
- niska emisja (emisja substancji toksycznych pochodzących z procesów spalania paliw takich jak węgiel kamienny, ze znacznym udziałem asortymentów węgla niskiej jakości, m. in. mułów węglowych),
- komunikacyjne źródła zanieczyszczeń (lokalny wzrost poziomu zanieczyszczeń na obszarach przylegających do dróg związany z postępującym wzrostem natężenia ruchu tranzytowego i lokalnego w połączeniu z niewystarczającymi parametrami i złym stanem technicznym dróg)
- emisja transgraniczna z zagranicy i ościennych powiatów.

W terenie objętym opracowaniem głównymi zagrożeniami dla powietrza są spaliny, które powstają w czasie spalania paliw w źródłach ciepła i pojazdach. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw w źródłach ciepła (kotłowniach, piecach itp.) są: dwutlenek siarki, tlenek węgla, dwutlenek azotu i pyły. Spalanie węgla wiąże się dodatkowo z powstawaniem sadzy i benzo-α-pirenu. Najmniej zanieczyszczeń powstaje w wyniku spalania gazu ziemnego, a najwięcej przy spalaniu węgla. Najbardziej dokuczliwa dla mieszkańców jest tzw. niska emisja z pieców opalanych węglem, która w niekorzystnych warunkach pogodowych może lokalnie powodować powstanie szkodliwych dla zdrowia stężeń zanieczyszczeń.

Drogi o dużym natężeniu ruchu, szczególnie drogi tranzytowe mogą stanowić lokalne źródła zanieczyszczeń powietrza. W obszarach sąsiadujących z drogami wzrastają stężenia zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw samochodowych, w tym dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, pyłów, dwutlenku siarki oraz związków ołowiu. Największe stężenia utrzymują się w pobliżu drogi. Oddziaływania te mają charakter stały.

11.4 Zagrożenia dla roślin i zwierząt.

Poza zagrożeniami wynikającymi z oddziaływania transgranicznych zanieczyszczeń powietrza pochodzących zza granicy wschodniej, południowej i ościennych powiatów oraz pochodzącymi z tzw.

emisji niskiej, której źródłem są piece ogrzewające gospodarstwa i zabudowania mieszkalne, bezpośrednim zagrożeniem dla każdej biocenozy jest bezpośrednie oddziaływanie człowieka (nadmierna eksploatacja siedlisk, pozbawienie gleby jej naturalnej szaty roślinnej, bezpośrednie sąsiedztwo dróg jezdnych).

Ubytek powierzchni terenów biologicznie czynnych jest skutkiem oddziaływań na środowisko o charakterze skumulowanym, stałym i długoterminowym.

11.5 Zagrożenia dla krajobrazu.

W chwili obecnej brak jest naturalnych zagrożeń dla krajobrazu. Zagrożenia pojawiają się ze strony człowieka na skutek nieprzemyślanej i nieracjonalnej działalności gospodarczej. Antropogeniczne zmiany w krajobrazie, związane przede wszystkim z przeznaczeniem pod różne formy zainwestowania terenów dotychczas niezabudowanych, położonych w oderwaniu od istniejących terenów osadniczych i ciągów infrastrukturalnych, mogą doprowadzić do obniżenia walorów krajobrazowych oraz naruszenia harmonii otoczenia. Szczególne zagrożenie może stanowić presja na wprowadzenie zabudowy w strefy widokowe, w obszary cenne przyrodniczo oraz lokalizacja obiektów stanowiących nowe dominanty przestrzenne i wysokościowe w miejscach eksponowanych widokowo oraz nieumiejętne kształtowanie przestrzeni i form architektonicznych połączone z brakiem szacunku dla istniejącej szaty roślinnej.

Za szczególnie niekorzystny trend powodujący obniżanie walorów krajobrazowych należy uznać realizację obiektów budowlanych o nieestetycznej formie architektonicznej.

Do obniżenia walorów krajobrazowych przyczynia się również degradacja pozostałych komponentów środowiska, zwłaszcza zanieczyszczenie wód i powietrza oraz zubożenie naturalnej szaty roślinnej.

11.6 Zagrożenia dla klimatu.

Zagrożenia dla lokalnego klimatu są związane wyłącznie z globalnymi tendencjami zmian klimatycznych. Brak lokalnych czynników wpływających w sposób negatywnych na klimat.

11.7 Hałas.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. Dla poszczególnych grup źródeł określono wskaźniki $L_{Aeq\ D}$ oraz $L_{Aeq\ N}$. Wskaźniki te, mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby.

Wzrost poziomu lub powstawanie nowych źródeł hałasu, który jest oddziaływaniem bezpośrednim dotyczy przede wszystkim rejonów występowania działalności usługowej oraz dróg o dużym nasileniu ruchu.

12. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

W celu zagwarantowania właściwej ochrony wód przed odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków do treści ustaleń planu wprowadzono następujące zapisy:

- zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powodującej zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ustala się odprowadzanie ścieków komunalnych do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem, poprzez:
  - budowę przyłączy kanalizacyjnych o średnicy min. Ø160 mm,
  - budowę sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o średnicy min. Ø200 mm lub tłocznej o średnicy min. Ø 90 mm,
- odprowadzenie do kanalizacji gminnej ścieków powstających w związku z prowadzoną działalnością usługową, wstępnie oczyszczonych do wymaganych standardów,
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się ujmowanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu o trwałej nawierzchni dróg, parkingów i terenów usług w system kanalizacji deszczowej o średnicach kanałów nie mniejszych niż Ø160 mm.

Biorąc pod uwagę ww. ustalenia planu a także położenie obszaru objętego planem w stosunku do obszarów Natura 2000 można stwierdzić, że jego oddziaływanie na Obszary Natura 2000 nie będzie znaczące.

Obszar objęty opracowaniem nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności nie będzie:

1) pogarszać stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
2) wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
3) pogarszać integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

13. Ocena zagrożeń dla środowiska, które mogą powstawać na terenie objętym projektem planu oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń planu.

W ustaleniach planu teren Parku Miejskiego został podzielony na trzy grupy terenów:

- ZP1 – gdzie dopuszczona jest możliwość remontu, przebudowy i odbudowy istniejących budynków i budowli towarzyszących terenom zieleni urządzonej. Teren ZP1 obejmuje grunty gminne i Skarbu Państwa.
- ZP2 – w terenie tym, tak jak w terenie ZP1, zachowuje się istniejące drogi wewnętrzne, dojazdy oraz ciągi komunikacji pieszej, a dopuszcza się możliwość lokalizacji ciągów komunikacji pieszej o szerokości nie większej niż 3 m. Tereny ZP2 obejmują grunty prywatne i publiczne. Tereny 1-8ZP2 są położone w rejonie występowania osadów koluwialnych w obrębie nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę osuwisk. Tereny 9-10ZP2, tak jak i teren ZP1, są położone w obszarze o nieco lepszych uwarunkowaniach geotechnicznych tzn. w rejonie występowania skał fliszowych predysponowanych do tworzenia powierzchni poślizgu i tworzenia się osuwisk i złazisk pokryw zwietrzelinowych.
- ZP3 – gdzie ze względu na niekorzystne warunki geotechniczne tzn. występowanie czynnego osuwiska nie dopuszcza się możliwości lokalizacji żadnych obiektów budowlanych

W terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN1 dopuszczono możliwość realizacji w budynkach mieszkalnych funkcji usługowych oraz zabudowy usługowej, w obu przypadkach ograniczając ich powierzchnię.

W terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN2 ustalono wyłącznie możliwość remontu, przebudowy i odbudowy istniejącej zabudowy jednorodzinnej ze względu na położenie w rejonie występowania osadów koluwialnych w obrębie nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę osuwisk, które mają predyspozycję do przemieszczeń w przypadku podcięcia stoku lub zmiany jego zawilgocenia.

W terenach MN2 dopuszcza się także lokalizację funkcji usługowych w istniejących budynkach.

W terenie U3 wprowadzono zakaz lokalizacji nowych budynków, pozostawiając jedynie możliwość remontu, przebudowy, rozbudowy, nadbudowy i odbudowy budynków istniejących.

Terenami MW objęto tereny istniejącej zabudowy wielorodzinnej, w których dopuszczono także

możliwość realizacji funkcji usługowych o ograniczonej powierzchni w budynkach mieszkalnych.

W terenach U1 i U2 ustalono możliwość lokalizacji zabudowy usługowej, budynków użyteczności publicznej, a w terenach U2 dodatkowo budynków zamieszkania zbiorowego. W terenach tych dopuszczono także lokalizację mieszkań w budynkach usługowych, przy czy zróżnicowano ich dopuszczalną powierzchnię w poszczególnych terenach.

Przeznaczenie terenu US ustalono jako teren sportu i rekreacji oraz zabudowy usługowej sportu i rekreacji, kultury i oświaty.

Pozostałe tereny wyznaczone w planie są terenami istniejącej komunikacji i infrastruktury technicznej.

We wszystkich terenach z wyłączeniem terenu 1U2 oraz terenów dróg i infrastruktury technicznej wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć określanych jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko w terenach 2-4U2, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

13.1 Zanieczyszczenie powietrza.

13.1.1 Parkingi i drogi.

Realizacja ustaleń planu w terenie objętym opracowaniem nie spowoduje zauważalnego wzrostu natężenia ruchu na drogach, które stanowią obsługę komunikacyjną obszaru objętego opracowaniem, w porównaniu do obecnego zagospodarowania terenu.

W obszarze objętym opracowaniem będą powstawać nowe parkingi.

W wyniku realizacji ustaleń planu stan zanieczyszczenia powietrza nie powinien ulec pogorszeniu w rejonie obszaru objętego opracowaniem.

13.1.2 Działalność usługowa.

Działalność usługowa może być związana z powstawaniem różnorodnych zanieczyszczeń i ich emisją do powietrza atmosferycznego. Na obecnym etapie nie ma możliwości oszacowania rodzajów i ilości powstających zanieczyszczeń, gdyż nie wiadomo, jakiego typu inwestycje będą tu lokalizowane.

Biorąc pod uwagę fakt, że w obszarze tym ma szanse powstać przede wszystkim zabudowa mieszkaniowa oraz obiekty użyteczności publicznej można stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi znaczący wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza.

13.1.3 Ogrzewanie obiektów.

Ewentualna budowa lokalnych kotłowni wiąże się z powstawaniem zanieczyszczeń. Ich rodzaj zależy od stosowanego paliwa, a ilość od mocy cieplnej. Podstawowymi zanieczyszczeniami powstającymi w wyniku spalania paliw do celów grzewczych są:

- dwutlenek siarki,
- tlenek węgla,
- dwutlenek azotu
- pyły.

Stężenia tych substancji w powietrzu wykazują zmienność w ciągu roku – rosną w sezonie grzewczym i maleją latem.

W obszarach objętych opracowaniem występują sieci ciepłownicze, mogą być także realizowane przyłącza sieci gazowej.

Dostawy centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej zapewnia w mieście Sanockie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Zadania te w ramach przedsiębiorstwa wykonuje wydzielony Zakład Ciepłowniczy, w którego eksploatacji znajdują się: źródło ciepła, sieci przesyłowe i węzły ciepłownicze. Głównym źródłem ciepła dla mieszkalnictwa jest Kotłownia Miejska o mocy 46,8 MW.

W ustaleniach planu odnośnie systemów infrastruktury technicznej wprowadzono zapisy mające na celu ograniczenie emisji ze źródeł energetycznych w obszarze objętym opracowaniem. Należą do nich zapisy:

- ustala się ogrzewanie budynków z sieci ciepłowniczej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem oraz poprzez indywidualne lub grupowe źródła ciepła z zastosowaniem ekologicznych nośników energii, wykorzystujących np.: olej opałowy, energię elektryczną, paliwo gazowe i odnawialne źródła energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła, itp.),
- ustala się możliwość rozbudowy systemu ciepłowniczego o sieci magistralne, rozdzielcze i przyłącza oraz komory ciepłownicze i wymiennikownie wraz z przewodowym i bezprzewodowym systemem telemetrycznym.

Biorąc pod uwagę ww. ustalenia nie przewiduje się istotnego pogorszenia stanu środowiska spo-

wodowanego źródłami ciepła.

13.1.4 Wnioski.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu może wiązać się z lokalnym zanieczyszczeniem powietrza. Dotyczy to spalin samochodowych oraz różnorodnych zanieczyszczeń, jakie mogą powstać w wyniku świadczenia usług. W przypadku przestrzegania przepisów odrębnych oraz ww. ustaleń, zmiany te nie spowodują znaczącego wzrostu stężeń zanieczyszczeń zarówno na obszarze objętym opracowaniem, jak i poza nim.

13.2 Wprowadzanie ścieków do wód i ziemi, wytwarzanie odpadów, zanieczyszczenie gleby lub ziemi.

W projekcie planu przewiduje odprowadzenie ścieków do kanalizacji sanitarnej.

W celu zabezpieczenia środowiska wodno-gruntowego w obszarze objętym planem, w tekście planu zamieszczono wymagania wynikające z przepisów odrębnych:

- zakaz prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej powodującej zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych,
- ustala się odprowadzanie ścieków komunalnych do kolektorów sieci kanalizacji sanitarnej znajdującej się w obszarze objętym planem lub poza tym obszarem, z odprowadzeniem ścieków do miejskiej oczyszczalni ścieków, zlokalizowanej poza obszarem objętym planem, poprzez:
  - budowę przyłączy kanalizacyjnych o średnicy min. Ø160 mm,
  - budowę sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o średnicy min. Ø200 mm lub tłocznej o średnicy min. Ø 90 mm,
- odprowadzenie do kanalizacji gminnej ścieków powstających w związku z prowadzoną działalnością usługową, wstępnie oczyszczonych do wymaganych standardów,
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się ujmowanie wód opadowych i roztopowych z powierzchni terenu o trwałej nawierzchni dróg, parkingów i terenów usług w system kanalizacji deszczowej o średnicach kanałów nie mniejszych niż Ø160 mm.

Przeznaczenie terenów na zabudowę mieszkaniową i usługową wiąże się z powstawaniem odpadów, głównie komunalnych, powstających w wyniku prowadzenia działalności gospodarczej. Nie wyklucza się również powstawania odpadów niebezpiecznych, związanych z prowadzoną działalnością. Firmy, które będą wytwarzać odpady niebezpieczne i inne niż niebezpieczne w znacznych ilościach, określonych w ustawie o odpadach, zobowiązane są do uzyskania stosownych pozwoleń właściwych organów administracji.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi znaczący wzrost powierzchni nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę. Nie przewiduje się więc wzrostu uszczelnienia powierzchni powodującego zmniejszenie infiltracji i retencji gruntowej oraz zasilania wód podziemnych w stosunku do stanu obecnego. Obecnie trudno jest jednak określić, jak intensywne będzie docelowe zagospodarowanie i ile powierzchni zostanie uszczelnione, trudno jest więc prognozować skalę oddziaływań.

W zakresie gospodarki odpadami na całym terenie objętym planem wprowadzono następujące ustalenia :

a) ustala się gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie Miasta Sanoka.

Biorąc pod uwagę zaproponowane w projekcie planu zapisy, przy zachowaniu wymagań zawartych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się istotnych zagrożeń dla środowiska wodno-gruntowego w wyniku realizacji jego ustaleń.

13.3 Ochrona powierzchni ziemi.

W obszarze objętym planem występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych oraz obszary podatne na rozwój ruchów osuwiskowych. Tereny czynnych osuwisk wyłączno z możliwości lokalizacji jakichkolwiek obiektów budowlanych (teren ZP3).

W terenach MN2 i 1U3 położonych w rejonie występowania osadów koluwialnych w obrębie nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę osuwisk nie dopuszczono możliwości lokalizacji nowej zabudowy.

Do projektu planu wprowadzona następujące zapisy:

Dla terenów ZP1, 9-10ZP2, 7,9-14MN1, 4MW, 1,5-7U1, 2-3U2, E, W ustala się:

- uwzględnienie przy ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych położenia w obszarze występowania skał fliszowych predysponowanych do tworzenia powierzchni poślizgu i tworzenia się osuwisk i złazisk pokryw zwietrzelinowych,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych tak, aby nie infiltrowały i nie nawadniały podłoża,
- prowadzenie tras obiektów liniowych (kanalizacja, wodociąg itp.) możliwie zgodnie z kierunkiem opadania stoku, krótkimi odcinkami,
- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczeniem osuwisk.

Dla terenów 6MN1 i 8MN1 ustala się:

- uwzględnienie przy ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych położenia:

a) w obszarze występowania skał fliszowych predysponowanych do tworzenia powierzchni pośliizgu i tworzenia się osuwisk i złazisk pokryw zwietrzelinowych,
b) części terenu w rejonie występowania obszarów osuwania się mas ziemnych, oznaczonych na rysunku planu, w tym osuwisk nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę, w których występują osady koluwialne, wykazujące predyspozycje do przemieszczeń w przypadku podcięcia stoku lub zmiany jego zawilgocenia,

- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych tak, aby nie infiltrowały i nie nawadniały podłoża,
- prowadzenie tras obiektów liniowych (kanalizacja, wodociąg itp.) możliwie zgodnie z kierunkiem opadania stoku, krótkimi odcinkami,
- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczeniem osuwisk.

Dla terenu 8U1 ustala się:

- uwzględnienie przy ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych położenia:
  a) w obszarze występowania skał fliszowych predysponowanych do tworzenia powierzchni pośliizgu i tworzenia się osuwisk i złazisk pokryw zwietrzelinowych,
  b) w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów osuwania się mas ziemnych, oznaczonych na rysunku planu, w tym osuwisk czynnych ,
  c) w rejonie występowania obszarów osuwania się mas ziemnych, oznaczonych na rysunku planu, w tym osuwisk nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę, w których występują osady koluwialne, wykazujące predyspozycje do przemieszczeń w przypadku podcięcia stoku lub zmiany jego zawilgocenia,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych tak, aby nie infiltrowały i nie nawadniały podłoża,
- prowadzenie tras obiektów liniowych (kanalizacja, wodociąg itp.) możliwie zgodnie z kierunkiem opadania stoku, krótkimi odcinkami,
- zakaz podpiwniczania obiektów,
- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczeniem osuwisk.

Dla terenów 1-8ZP2, 1-3MN2, 1U3, 3KDD, 4KDD, 1-2KDW ustala się:

- uwzględnienie przy ustaleniu geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych położenia w rejonie występowania obszarów osuwania się mas ziemnych, oznaczonych na rysunku planu, w tym osuwisk nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę, w których występują osady koluwialne, wykazujące predyspozycje do przemieszczeń w przypadku podcięcia stoku lub zmiany jego zawilgocenia,
- odprowadzenie wód opadowych i roztopowych tak, aby nie infiltrowały i nie nawadniały podłoża,
- prowadzenie tras obiektów liniowych (kanalizacja, wodociąg itp.) możliwie zgodnie z kierunkiem opadania stoku, krótkimi odcinkami,
- zakaz przekształcania i naruszania powierzchni terenu większej niż 200 m^2 za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwosuwiskowym,
- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych związanych z zabezpieczeniem osuwisk.

13.4 Hałas i wibracje.

Obszar objęty opracowaniem planu miejscowego obejmuje niezabudowany teren zieleni Parku

Miejskiego otoczony terenami istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej. W projekcie planu nie wyznacza się nowych terenów zabudowy, a tereny zabudowy wyznaczone w planie są już w większości zabudowane. Opracowanie planu miejscowego ma na celu przede wszystkim wprowadzenie ograniczeń możliwości lokalizacji zabudowy z uwagi na występowanie w tym obszarze niekorzystnych uwarunkowań geotechnicznych. Zabudowa w obszarze objętym opracowaniem będzie mogła powstawać na niektórych, niezabudowanych jeszcze działkach, na których nie występują zagrożenia osuwiskowe, na zasadzie uzupełnień luk w istniejącej zabudowie i na zasadzie jej wymiany.

Z tego też względu w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi wzrost natężenia ruchu samochodowego na drogach znajdujących się w obszarze objętym planem, jak również na drogach znajdujących się sąsiedztwie tego obszaru.

Ustawa Prawo Ochrony Środowiska nakazuje rozróżnienie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów o różnych dopuszczalnych poziomach hałasu.

Część terenów objętych planem wymaga ochrony przed hałasem. W ustaleniach planu zawarto następujące zapisy:

- dla terenów oznaczonych symbolami 1-14MN1, 1-3MN2, 1-4MW dopuszczalny poziom hałasu w środowisku ustala się jak dla terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe
- dla terenów oznaczonych symbolami 1U1, 1U2, 1U3 dopuszczalny poziom hałasu w środowisku ustala się jak dla terenów przeznaczonych pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami poziomu hałasu musi być dostosowany do dopuszczalnych poziomów dla terenów o poszczególnych rodzajach przeznaczenia.

W Sanoku lokalnymi źródłami hałasu są zakłady przemysłowe oraz hałas komunikacyjny, którego największym źródłem jest ruch samochodów na drogach tranzytowych do przejść granicznych w Medyce i Krościenku przebiegających przez teren miasta.

Największym źródłem hałasu w rejonie obszaru objętego opracowaniem jest ruch samochodów na ul. Romana Dmowskiego, która jest odcinkiem krajowej drogi tranzytowej nr 28 relacji Zator-Medyka. Droga ta biegnie przez obszar centrum miasta, i jest otoczona głównie zabudową mieszkaniową.

W obszarze objętym opracowaniem z drogą nr 28 sąsiaduje bezpośrednio, na odcinku około 100m

teren 11MN1.

Ograniczenie emisji hałasu w istniejących układach komunikacyjnych i zabudowy jest trudne do osiągnięcia, gdyż lokalizacja terenów zabudowy chronionej w bezpośrednim otoczeniu tras komunikacyjnych w znacznym stopniu ogranicza możliwości ich ochrony akustycznej. Uwarunkowania lokalizacyjne na badanych terenach w szczególności bliskość zabudowań często utrudnia wykonanie ekranów akustycznych czy też izolacyjnych pasów zieleni. Istotny wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego ma nawierzchnia drogi. Hałas drogowy na odcinku drogi krajowej nr 28 biegnącej w sąsiedztwie obszaru objętego opracowaniem również może okresowo przekraczać dopuszczalny poziom.

Prowadzone w 2005 r. badania średniego dobowego ruchu wykazują na najbardziej obciążonym odcinku tej drogi, w obszarze centrum Sanoka, wartość ok. 20401 pojazdów/ dobę. Na tym odcinku drogi następuje kumulacja ruchu tranzytowego na wschód z ruchem miejskim. Poza obszarem centrum natężenie ruchu na drodze nr 28 w kierunku na Tyrawę Wołoską spada do 3406 pojazdów na dobę.

Droga nr 28 to droga, po której odbywa się ruch o znacznym natężeniu oraz udziale pojazdów ciężkich, jednak ze względu na znaczenie tej drogi w układzie komunikacyjnym południowej części kraju, wprowadzenie na nich ograniczeń ruchu w tym ograniczeń dla ruchu pojazdów ciężkich jest obecnie niemożliwe.

Planowana budowa południowej obwodnicy miasta uwolni śródmieście miasta od znacznej części ruchu tranzytowego na drogach krajowych. W takim kontekście można prognozować, iż docelowo, obciążenie ruchem samochodowym istniejących dróg nie będzie źródłem ponadnormatywnego hałasu na terenach zabudowy, wymagających ochrony przed hałasem zgodnie z art. 113 i 114 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Działaniami mającymi na celu zapobieganie lub minimalizację ewentualnych negatywnych oddziaływań akustycznych związanych z ruchem drogowym może stać się:

- utrzymywanie dobrego stanu nawierzchni drogi, który może pozytywnie przyczynić się do obniżenia hałasu,
- wprowadzenie zabezpieczeń akustycznych,
- realizacja nasadzeń zielenią izolacyjną.

Należy także wskazać na brak możliwości odsunięcia projektowanej zabudowy w terenie 11MN1 od

drogi poprzez wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy, z uwagi na fakt, że w obszar ten jest już intensywnie zabudowany.

13.5 Emitowanie pól elektromagnetycznych.

Najpowszechniej występującymi instalacjami będącymi źródłami pól elektromagnetycznych, które mogą mieć istotny wpływ na środowisko są instalacje radiokomunikacyjne, takie jak stacje bazowe telefonii komórkowej oraz stacje radiowe i telewizyjne.

W obszarze objętym opracowaniem będą mogły powstawać stacje bazowe telefonii komórkowych.

Ustawa Prawo ochrony środowiska zawiera podstawowe regulacje prawne, dotyczące ochrony środowiska przed polami elektromagnetycznymi. Zgodnie z art. 121 tej ustawy ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska przez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej wartości dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do wartości dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Projektant i użytkownik urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne ma obowiązek stosowania technicznych i organizacyjnych środków eliminujących zagrożenia środowiska i zdrowia ludzi. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów, określa dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, zróżnicowane dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi. Przez tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową rozumie się tereny, dla których taką funkcję przewidziano w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W rejonie obszaru objętego opracowaniem nie występują napowietrzne linie wysokiego napięcia.

Na obszarze objętym opracowaniem nie przewiduje się lokalizacji obiektów elektroenergetycznych stanowiących istotne źródło promieniowania zagrażającego zdrowiu ludzi.

13.6 Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.

Ustawa Prawo ochrony środowiska definiuje pojęcie poważnej awarii – rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałą w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska albo prowadzące do powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. nr 30 poz. 208 z późn. zm.) określa rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Na terenie objętym opracowaniem, ani na terenie Sanoka nie ma takich zakładów.

13.7 Przekształcenia naturalnego ukształtowania terenu, zmiany w krajobrazie, przekształcenia środowiska kulturowego i klimatu.

W związku z realizacją planu nie przewiduje się znaczących zmian w ukształtowaniu terenu. Dla wszystkich terenów zabudowy wprowadzono szczegółowe ustalenia w odniesieniu do ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu. W większości terenów wprowadzono również nakaz zachowania określonej wielkości powierzchni terenu biologicznie czynnego. Z obowiązku tego wyłączono tylko te tereny, które w stanie obecnym nie posiadają żadnej powierzchni biologicznie czynnej, a jej realizacja jest niemożliwa biorąc pod uwagę istniejące zainwestowanie terenu.

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na wartość krajobrazową omawianego terenu oraz nie będzie mieć istotnego wpływu na klimat i środowisko kulturowe. Plan nie będzie miał negatywnego wpływu na zabytki.

13.8 Ocena potencjalnych skutków transgranicznych.

Realizacja ustaleń planu nie jest związana ze znaczącymi skutkami transgranicznymi. Nie przewiduje się powstania w tym obszarze źródeł zanieczyszczeń, mogących powodować negatywne oddziaływanie na środowisko poza granicami kraju.

14. Ocena skutków realizacji ustaleń planu dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych.

Tereny ZP1, 1-4ZP2, ZP3 oraz część terenu 5ZP2 objęto strefą ochrony konserwatorskiej, w granicach której ustalono ochronę założeń zieleni komponowanej i starodrzewia.

Zapisy planu dotyczące odprowadzania ścieków komunalnych, ujmowania i oczyszczania wód opadowych i deszczowych oraz oczyszczania wód odprowadzanych do odbiornika zapewniają właściwą ochronę wód przed odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków, oddziaływanie projektowanych inwestycji na Obszary Natura 2000 nie będzie więc znaczące.

15. Ocena określonych w projekcie planu warunków zagospodarowania terenów, wynikających z potrzeb ochrony środowiska.

Projekt planu w wystarczający sposób uwzględnia wymagania, wynikające z potrzeb ochrony środowiska. Warunki zagospodarowania terenów, zawarte w projekcie planu, uwzględniają potrzeby środowiska przyrodniczego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i zapewniają właściwą ochronę środowiska i zdrowia ludzi, nie ograniczając możliwości rozwojowych gminy. Podczas prac nad prognozą i projektem planu sformułowano zapisy zapewniające optymalną ochronę środowiska. Ustalenia ochronne dotyczą przyrody ożywionej, wód powierzchniowych i podziemnych, powietrza, powierzchni ziemi, krajobrazu i zdrowia ludzi. Do najważniejszych z nich należą:

- zapisy dotyczące ujmowania i oczyszczania ścieków oraz prowadzenia gospodarki ściekowej,
- zakaz składowania odpadów oraz określenie zasad prowadzenia gospodarki odpadami,
- zapisy dotyczące dopuszczalnych źródeł energii,
- ograniczenia możliwości lokalizacji zabudowy w obszarach o niekorzystnych uwarunkowaniach geotechnicznych.

16. Ocena kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego i innych ustaleń zawartych w projekcie planu.

16.1 Zgodność projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

Projekt planu był sporządzany jednocześnie z prognozą jego oddziaływania na środowisko. Przed przystąpieniem do wykonywania projektu planu zostało wykonane opracowanie ekofizjograficzne, w których rozpoznano i scharakteryzowano stan i funkcjonowanie środowiska. Na tej podstawie zbadano uwarunkowania, które objęły określenie przydatności terenów dla rozwoju poszczególnych funkcji oraz określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska i wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują. Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenów jest zgodne pod tym względem z opracowaniem ekofizjograficznym.

16.2 Proporcje pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania.

Funkcje poszczególnych terenów wyznaczone w planie miejscowych stanowią kontynuację dotychczasowego sposobu zagospodarowania tych terenów. Biorąc pod uwagę położenie tego obszaru w stosunku do pozostałych terenów zabudowy w mieście należy stwierdzić, że w wyniku realizacji ustaleń planu nie nastąpi zachwianie właściwych proporcji pomiędzy ilością terenów zabudowy do terenów otwartych, pełniących funkcje przyrodnicze.

17. Uwzględnienie wniosków wynikających z dokumentów powiązanych z projektem planu.

Projekt planu uwzględnia zapisy Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego poprzez:

1) uwzględnienie ograniczeń związanych z:
   - położeniem w obrębie GZWP 430
   - położeniem w obrębie nieudokumentowanego GZWP 431

Projekt planu jest spójny z innymi planami obowiązującymi dla sąsiednich obszarów i programem ochrony środowiska.

18. Przewidywane metody analizy realizacji ustaleń planu.

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym nad aktualnością studium sprawuje kontrolę Burmistrz Sanoka. Zobowiązany jest on do przeprowadzenia analizy aktualności planu co najmniej raz na każdą kadencję Rady.

Stan środowiska na obszarze objętym planem podlega standardowej kontroli realizowanej przez WIOŚ.

Na obszarze miasta szczególnie istotne są ciągła kontrola systemu gospodarki odpadami i gospodarki ściekowej.

Ponadto należy w sposób ciągły diagnozować zmiany w zakresie zagospodarowania przestrzeni na podstawie systematycznych inwentaryzacji (zadanie samorządu gminnego).

19. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu.

W trakcie opracowywania niniejszego dokumentu rozważane były rozwiązania alternatywne do zawartych w projekcie planu. Wszystkie warianty były na bieżąco konsultowane, w ramach współ-

pracy zespołów autorskich obu opracowań.

Wśród rozwiązań alternatywnych rozważano:

- Wariant przeznaczenia terenów MW pod zabudowę usługową. Skutki realizacji tego wariantu dla środowiska byłyby podobne jak skutki przeznaczenia terenu pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną z dopuszczeniem funkcji usługowych w budynkach mieszkalnych. Ostatecznie przyjęto przeznaczenie terenu MW biorąc pod uwagę obecny sposób użytkowania tych terenów.

- Wariant dopuszczający możliwość lokalizacji zabudowy w terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN2. Z wariantu tego zrezygnowano z uwagi na położenie tych terenów w rejonie występowania osadów koluwialnych w obrębie nieczynnych lub wykazujących małą dynamikę osuwisk, które mają predyspozycję do przemieszczeń w przypadku podcięcia stoku lub zmiany jego zawilgocenia.

- wariantowaniu podlegały parametry i wskaźniki zagospodarowania takie jak wielkość udziału powierzchni biologicznie czynnych, wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej i wysokość zabudowy. Przyjęte wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu są wynikiem analiz mających na celu wkomponowanie nowych obiektów w otoczenie i krajobraz,

Przeznaczenie terenu określone w planie jest optymalne z punktu widzenia uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, jest kontynuacją obecnego sposobu zagospodarowania tych terenów oraz jest zgodne z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka.

20. Wykorzystane materiały.

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Sanoka, zatwierdzone uchwałą nr XV/109/99 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 r. zmienione uchwałą nr LV/417/10 Rady Miasta Sanoka z dnia 18 lutego 2010 r. i uchwałą Nr XVII/ 151 /11 Rady Miasta Sanoka z dnia 15 listopada 2011 r. (opracowane przez Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej Oddział w Krakowie) załączniki do tej uchwały,
    - Część tekstowa "Ustalenia studium" – załącznik nr 1 do uchwały
    - Część graficzna "Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Kształtowanie struktury przestrzennej i układu komunikacyjnego" – załącznik nr 2 do uchwały
    - Diagnoza uwarunkowań rozwoju

- Cele rozwoju i główne kierunki rozwoju przestrzennego miasta (propozycje wstępne)

- Dokumentacja fizjograficzna dla Miasta Sanoka, „Geotech" S-ka z o.o. Zakład Usług Geologicznych i projektowych Budownictwa i Ochrony Środowiska, Rzeszów, ul. Rejtana 8a, czerwiec 1992 r.
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sanoka na lata 2008-2011,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Sanoka na lata 2008-2011,
- Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe i materiały do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację inwestycji: „Budowa obwodnicy miasta Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 Zator-Medyka", (prace przedprojektowe, przedstawiające warianty lokalizacji obwodnicy), Ove Arup & Partners International Limited Sp. z o.o. Oddział w Polsce, Warszawa, ul. Królewska 16 dla GDDKiA Oddział w Rzeszowie,
- Opracowanie pt. „Wyznaczenie obszaru bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu, jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej", stanowiące I etap studium ochrony przeciwpowodziowej, RZGW w Krakowie, 2010 r.
- opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonane przez Syntax Architekcji Sp. J. w Gliwicach, Al. Korfantego 26/1, w listopadzie 2012 r.
- Kondracki J.; 1994; Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne. PWN, Warszawa.
- Szeląg A. [red.], 2007. Mapa Geośrodowiskowa Polski 1:50000. Arkusz Wisła (1028). Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007 r.
- Raporty WIOŚ o „Stanie środowiska w województwie podkarpackim w latach 2010"– strona internetowa www.wios.rzeszow.pl
- Informacja o aktualnym stanie jakości powietrza (tło substancji) zawarta w piśmie WIOŚ w Rzeszowie, Delegatura w Jaśle (pismo nr DJWM.jn-6161/3/10 z dnia 28.01.2010 r.)
- Centralna Baza Danych Geologicznych strona internetowa www.web2.pgi.gov.pl
- Centralna Baza Danych Geologicznych, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa; http://baza.pgi.waw.pl/
- Serwis informacyjny www.sanok.pl
- www.mos.gov.pl/natura2000/
- www.twojebieszczady.net
- mapa topograficzna w skali 1:10 000, WODGiK w Rzeszowie.
- zdjęcia lotnicze